

Maatalouskoneiteollisuus kasvaa jälleen idässä

Puolalaisilla koneilla on pitkät perinteet

Puolalaisen maatalouskonevalmistuksen perinne on yhtä monivaiheinen kuin koko maan historia. Yritysten omistajat ovat vaihtuneet vallanpitäjien ja talousjärjestelmän mukaan. Yksityistämisen ansiosta maatalouskoneiden valmistus on jälleen kasvussa.

■ Uolevi Oristo

Suunnitelmatalouden aikana koneiden valmistus oli jaettu eri tehtaille siten, että maassa oli yleensä vain yksi kyseistä konetta tai laitetta valmistava tehdas. Kommunin ajattelun mukaan turhia markkinointikuluja ei syntynyt ja insinöörit saivat panostaa osaamisensa vain yhteen tuotteeseen, kun resursseja ei tuhlatu kilpailijoiden seuraamiseen ja keskinäiseen kilpailuun. Strategia puri vielä 70-luvulla, jolloin puolalaisia koneita vietiin paljon ulkomaille. Suomeen tuotiin Ursuksen ja Bison-puimureiden lisäksi useita työkoneita.

Talousjärjestelmän vaihtumisen myötä Puolan maatalouskonekombinaatit pilkottiin pienemmiksi osakeyhtiöiksi. Toimintaansa jatkavista yrityksistä osa on nykyään täysin puolalaisten hallinnassa, jotkut ovat osittain tai kokonaan ulkomaisessa omistuksessa ja muutaman yritysten osakesalkku on edelleen valtion hoivissa. Alalle on syntynyt myös täysin uusia yrityksiä.

Markkinoillamme kaksi puolalaista kuivalannanlevittäintä

Tällä hetkellä Suomeen tuodaan kahta puolalaista kuivalannanlevittäintä. Pronarin valmistamaa Herkulesta ja Unia-konserniin kuuluva Tytania. Agri-Kymin maahan tuomaa Herkulesta myydään Agrimarketin kautta ja Tytan-levittäintä Turun Konekeskuksen myyntiverkoston toimesta.

Sekä Tytanin että Herkules ovat ensisilmäyksellä melko saman-

tyyppisiä koneita. Pyörät ovat leveän lavan alla ja suuremmissa vaunuissa käytetään teliakselistoa. Kummassakin vaunussa on kaksiosainen, hydraulimoottorin käyttämä pohjakuljetin. Levitysmäärää säädetään pohjakuljetin lisäksi säätöportilla. Portin avautumaa säädetään nostamalla ja laskeamalla porttia hydraulisyntereillä, kuljetuksen ajaksi portti suljetaan. Olkinen lanta silputaan vaakakeloilla ja levitys tapahtuu kahdella lautaslevittimellä.

Unialla 140 vuoden perinteet

Tytan levittämiä valmistava yritys kuuluu nykyään Unia-konserniin, joka on yksityinen osakeyhtiö. Unian juuret juontavat 140 vuoden taakse, kun August Venzki valmisti auroja ja patentoimaansa kultivaattoria. Ennen ensimmäistä maailmansotaa yrityksessä oli jo 1700 työntekijää. Kaksi- ja kolmekymmentäluku olivat yrityksen kultaaikaa, sillä historiikin mukaan tuotanto oli laajaa ja Suomikin kuului vientimaiden pitkään listaan.

Sodan jälkeen työ jatkui uudessa komennossa mutta vanhoin tuottein. Tuotannon seuraava huippu-kausi oli 70-luvulla. Puolan kansantalouden alamäki alkoi 80-luvulla, ja useimmat yritykset olivat melko huonossa kunnossa talousjärjestelmän vaihtuessa. Unian yksityistämistä seuranneet kuusi vuotta olivat hiljaiseloa, kunnes yritys joutui valuuttakriisiin ja ovet suljettiin.

Nykyisen johdon omistukseen Unia siirtyi v. 2006. Toiminta jat-

Tytan-levittimien pohjakuljetin on kaksiosainen. Tytan 14 mallin kuormatilan pituus on vinon etulaidan keskeltä säätöporttiin mitattuna 380 cm, suuremmissa Tytan 18 mallissa lava on puoli metriä pitempi. Säätöportti on kuvassa suljettuna eli kuljetusasennossa.

kui aluksi pienin askelin, sillä uudet omistajat lunastivat ensin vain yhden teollisuushallin. Markkinointitaitoiset omistajat ovat saaneet yrityksen toimintaan uutta vauhtia. Tällä hetkellä Uniaan kuuluu neljä eri tehdasta ja työntekijöitä on 1200. Tuotevalikoimaan kuuluu Ares-muokkaus-koneiden, Tytanlannanlevittimien ja Pilmet-ruiskujen lisäksi v. 2000 lähtien myös perunakoneita valmistava Agromet.

Unian tuotanto laajenee, sillä sekä Puolan markkinat että myynti muihin EU-maihin ovat kasvussa. Ainoastaan Portugal ja Italia eivät tällä hetkellä kuulu mark-

kina-alueeseen. Ares-muokkaus-koneiden myynti vetää Puolan lisäksi hyvin Suomessa ja Saksassa, Suomi on tällä hetkellä Areksen neljänneksi suurin myyntialue.

Tytan-levittimien valikoima kasvaa
Tytan levittimien kokovalikoima on kasvanut, aikaisemmin painopiste oli vain 8 ja 10 tonnin levittimissä. Tänä päivänä valikoimaan kuuluu pystykelalevittimien lisäksi kolme kantavuudeltaan 10–16 t mallia, jotka voidaan varustaa 16–24 m työleveyteen yltävillä levityslautasilla. Ensimmäiset koneet olivat Suomessa jo viime kesänä.

Agrimarket hoitaa Herkules-myyntin

Pronar on v. 1989 perustettu yritys, joka aloitti toimintansa kaupahuoneena "kommunismien konkurssin" lamaatettua valtiolliset maahantuontiorganisaatiot. Elin-tarvikekaupan lisäksi yritys solmi yhteistyösopimuksen Belaruksen kanssa ja aloitti MTZ-traktoreiden kokoonpanon Puolassa. Pronar käyttää traktoreissaan puolalaisten ja tunnettujen keski-eurooppalaisten valmistajien komponentteja. Traktoreita kaupataan Pronar-merkkisinä.

Sortimentti on laaja ja yritys kuuluu tällä hetkellä Puolan 500 suurimman yrityksen joukkoon. Vuonna -97 Pronar aloitti vanneiden valmistuksen eri konevalmistajille, vuotta myöhemmin käynnistettiin hydraulikkaletkujen tuotanto ja v. 2001 muoviosien tuotanto. Yritys on laajentanut toimintaansa myös öljytuotteiden jakeluun ja ravintola-toimintaan.

Agri-Kymi aloitti Herkules-levittimien maahantuonnin viime

vuonna. Agri-Kymin toimitusjohtaja Jaakko Pirinen kertoi Agrimarketin myyneen Herkulesta hyvin.

Lautaslevittimellä varustettu Herkules

Pronarin Herkules levittämiä on kahta mallia, joiden kantavuudet ovat 12 ja 14 tonnia. Molemmissa malleissa on teliakselisto. Vanne-koko on 22,5", pienemmän mallin rengas on 550 mm ja suuremman 600 mm leveä.

Levitin on varustettu kahdella vaakasuuntaan asennetulla murskauskelalla ja kahdella levityslautasella. Murskainkelojen takana oleva levy, joka ohjaa lannan levityslautasille, on helppo avata hydraulikalla huollon ajaksi. Levitysmäärää säädetään muuttamalla hydraulimoottorikäyttöisen pohjakuljetin nopeutta ja giljoitiini-tyyppisen säätöportin korkeutta. Kuljetin silmukaketju on syväkarkaistua mangaaniterästä.

Tarkkuuslevittimen murskauskelat jauhavat olkisen ja paakkuuntuneen lannan hienojakoiseksi massaksi. Kelojen takana oleva ohjauslevy pudottaa massan lautasille, jotka levittävät lannan tasaisesti ja leveälle. Herkuleksessa kelojen takana oleva ohjauslevy, eli käytännössä koko vaunun takaseinä, voidaan avata hydraulisyntereillä huoltoon ja puhdistusta varten. Säätöportti on kuvassa kokonaan auki.

VALITSE SINÄKIN PARAS

Yli 30 v. kokemus pienkuormaajainvalmistuksesta!

Runko-ohjattavat Weidemann Hoftrac pienkuormaajat

- saksalaista laatua ja voimaa
- tehokkaat ja taloudelliset Perkins dieselmoottorit

Työkalu vailla vertaa - TULE JA TUTUSTU !